

Beyond Psychology #2
Jouw mind is een Judas.
13 april 1986.

Vraag 1

Geliefde Osho,

Ik hoor u zeggen dat we allen bladeren zijn van dezelfde boom, en dat verlichting slechts mogelijk is als we werkelijk samenkomen. Aan de andere kant hoor ik u zeggen dat slechts het afzonderlijke individu zijn wezen kan vervullen in intens alleen zijn. Ik voel dat beiden juist zijn, maar ik heb geen werkelijk begrip ervan. Legt u het alstublieft uit.

Beiden zijn juist, maar ze lijken tegengesteld te zijn. Vandaar de verwarring. Aan de ene kant zeg ik dat als je één bent met de existentie, kom je tot realisatie – en om één te zijn met de existentie houdt in dat je verdwijnt, je bent niet meer. En aan de andere kant zeg ik je jezelf te zijn, om authentiek jouw oorspronkelijk gezicht te zijn. Slechts dan kun je realisatie ervaren.

Ik kan jouw dilemma begrijpen. Je voelt dat beiden juist zijn – dat is belangrijk om te onthouden – dat je voelt dat ze beiden juist zijn, maar jouw mind is niet overtuigd, jouw denken is niet overtuigd. Jouw denken creëert vragen: Hoe kunnen beiden juist zijn?

De mind functioneert op een of-of manier: of dit kan juist zijn of zijn tegengestelde kan juist zijn.

Beiden kunnen niet tegelijk juist zijn – zover het de mind, zijn logica, zijn rationaliteit betreft.

Als de mind een of-of is, dan is het hart een beiden-en. Het hart heeft geen logica, maar een gevoeligheid, een opmerkzaamheid. Het kan zien dat beiden niet slechts samen kunnen zijn, ze zijn niet twee. Het is gewoon één verschijnsel, gezien vanuit verschillende aspecten. En er is veel meer dan twee – vandaar dat ik zeg "beiden-en."

En het hart heeft altijd gelijk. Als er een kwestie is van kiezen tussen de mind en het hart... want mind is een creatie van de maatschappij. Het is gevormd. Het is aan jou gegeven door de maatschappij, niet door de existentie.

Het hart is onbedorven. Het is zuivere existentie. Vandaar dat het een gevoeligheid heeft.

Kijk vanuit het gezichtspunt van het hart, en de tegenstelling begint te smelten als ijs. Ik zeg je, wees één met het universum. Jij moet verdwijnen en laat de existentie zijn. Jij moet gewoon afwezig zijn zodat de existentie in zijn totaliteit aanwezig kan zijn. Maar de persoon die moet verdwijnen is niet jouw werkelijkheid, het is enkel jouw persoonlijkheid. Het is slechts een idee in jou. In werkelijkheid ben je reeds één met de existentie. Je kunt niet op een andere manier bestaan. Jij bent existentie.

Maar de persoonlijkheid creëert bedrog en maakt dat jij je afgezonderd voelt. Je kunt veinzen afgezonderd te zijn – de existentie geeft je totale vrijheid, zelfs tegen haarzelf in. Je kunt jezelf als een afzonderlijke entiteit beschouwen, een ego. En dat is de hindernis die jou tegenhoudt te versmelten in de uitgestrektheid die jou elk moment omgeeft.

Het heeft geen gesloten deuren, alle deuren zijn open. Soms voel je een bepaalde deur openen – maar slechts voor een fractie van een seconde. Jouw persoonlijkheid kan niet meer toestaan. Deze momenten noem je momenten van schoonheid, van extase. Kijkend naar een zonsondergang, voor een ogenblik vergeet jij je afgezonderd zijn. Jij bent de zonsondergang.

Dat is het moment waarop je de schoonheid ervan ervaart. Maar op het ogenblik dat je zegt dat het een mooie zonsondergang is, voel je het niet meer; je bent terug in je afgezonderde, besloten entiteit van het ego. Nu spreekt de mind.

En dit is een van de mysteriën dat de mind kan spreken – en niets weet. Terwijl het hart alles weet – en kan niet spreken. Misschien dat te veel weten het moeilijk maakt om te spreken. De mind weet zo weinig, het is mogelijk om ervan te spreken. Taal is genoeg ervoor, maar het is niet genoeg voor het hart.

Maar soms, onder invloed van een bepaald moment – een nacht vol sterren, een zonsopgang, een mooie bloem – dan gewoon voor een ogenblik vergeet je dat je afgescheiden bent. En zelfs het vergeten geeft enorme schoonheid en extase vrij.

Als ik zeg dat je moet verdwijnen voor de realisatie van het ultieme, bedoel ik niet jou. Ik bedoel de jou die je niet bent. Ik bedoel de jou waarvan je denkt dat je die bent.

En de tweede uitspraak, dat slechts in het één voelen met de existentie, totaal erin opgelost zijnde, realiseer je jezelf, je realiseert de waarheid... er is geen tegenspraak voor het hart, want dit 'jou' die je realiseert als je één met de existentie bent is niet het oude jou. Dat was jouw persoonlijkheid, en dit is jouw individualiteit. Dat was door de maatschappij gegeven en dit is jouw natuur, realiteit, een geschenk van de existentie. Je kunt het vergeten, maar je kunt het niet vernietigen.

De andere jou, de onechte jou – je kunt hem creëren, maar je kunt hem niet echt maken. Het zal een schaduw blijven, een geverfd gezicht. Het zal nooit jouw oorspronkelijk gezicht worden.

Toen ik professor was op de universiteit, bevond zich op het terrein van de professoren een klein straatje. Heel weinig bungalows waren er en dat waren de beste bungalows – voor de decanen, de directeuren en de hoofden van de afdelingen. Dus erg stil, leeg, geen verkeer... en de straat was niet lang. Het besloeg een halve mijl en dan was er het einde, een dood einde, en een diep dal.

Altijd als het regende... ik hield ervan in de regen te wandelen. Het laatste huis had de gewoonte... omdat ze zagen dat het steeds weer gebeurde, dat als het regende zou ik zeker in de straat verschijnen. En dat was het laatste huis, dan was er het dal.

Ze dachten dat ik gek moest zijn – zonder paraplu, druipend van de regen, met een baard, lang haar, en zo langzaam en op mijn gemak wandelend... alsof er geen probleem van de regen was. En dan stond ik gewoonlijk naast een grote bodhiboom, net aan het uiterste punt van de straat.

De bodhiboom heeft veel schoonheden. Een van de schoonheden is dat zijn bladeren zo zijn dat als het regent je er onder kunt staan en ze je tegen de regen beschermt: de bladeren verhinderen het water je te bereiken. En hij heeft een erg dik bladerdak, dus het water gaat door zich op de bladeren te verzamelen. En de bladeren zijn net als kommen, dus ze kunnen veel dragen.

Dus als je plotseling overvallen wordt door de regen, en je niet je kleding wilt schaden, beschermt de bodhiboom je langer dan enige andere boom. Maar de andere schoonheid is – wat belangrijker voor mij was – dat als de regen gestopt was, dan begon het onder de bodhiboom te regenen! – want hoe lang kan hij al dat water vasthouden? Vroeg of laat wordt het te zwaar en het blad begint... Dus als de hele wereld stil is, regent het onder de bodhiboom.

Dus ik ging gewoonlijk naar het einde van de straat en rustte uit onder de bodhiboom. Dat was een andere gekte voor de mensen van het huis. Alleen in het begin een paar minuten van de regen kan de bodhiboom je beschermen; daarna is het gevaarlijk, het meest gevaarlijke. De regen is gestopt, maar het zal niet stoppen onder de bodhiboom, minstens een uur lang.

De kinderen van het huis, de vrouw, dochters, zonen – zij allen verzamelden zich op de veranda om naar me te kijken. En het werd een absoluut zeker iets voor hen, dat beide dingen tegelijk gebeuren – regen, en mijn komst langs hun huis.

Het huis was gegeven aan een van de belangrijkste natuurkundigen, het hoofd van de afdeling natuurkunde. En hij was erg geïnteresseerd in mij, want een enkele keer deed ik uitspraken die natuurkunde en mystiek dichter dan ooit bij elkaar brachten. Misschien kan dezelfde uitspraak door de natuurkundigen gedaan worden zowel als door de mystici.

Hij was een erg nederig mens. Hij had over de hele wereld gedoceerd in verschillende universiteiten. Altijd als ik een lezing gaf in de studentenvereniging – bijna elke week, een of twee... was hij altijd aanwezig – hij kwam zeker. Veel andere professoren kwamen ook, maar hij was het meest regelmatig. En we werden vrienden.

Hij was erg oud. Hij had met Albert Einstein gewerkt, en na Albert Einsteins dood kwam hij naar Amerika op zijn plaats – want hij was zijn meest naaste collega, en niemand had die plaats kunnen innemen behalve hij.

We werden zulke grote vrienden dat hij zei: "Ik zou willen dat je op een keer naar mijn huis kwam: ik zou je graag aan mijn vrouw en kinderen voorstellen." Ik had geen idee dat zij de mensen waren die me reeds kenden en die ik al kende.

Toen ik bij hun huis kwam begonnen ze allen te giechelen en hij werd erg boos. Hij zei: "Ik heb een vriend meegebracht. Het is waar dat hij erg jong is en ik erg oud ben en de vriendschap vreemd lijkt, maar onze opvattingen over de realiteit zijn erg verwant en jullie zouden je niet zo moeten gedragen

– jullie hebben dit nooit eerder gedaan.”

Maar de vrouw zei: “Jij kent deze man niet.”

En ik zei tegen hem, “Ze heeft gelijk: we zijn bijna twee jaar goed met elkaar bekend.”

Hij zei: “Wat! Jij kent mijn vrouw en kinderen?”

Ik zei: “Niet werkelijk, maar een soort bekendheid is er.” En toen vertelde ik hem: “Ik kom hier in de straat als het regent. Ik houd van de regen en deze mensen houden ervan om me te zien – een gek. En denk niet dat ze ongemanierd zijn – dat als jij me voorstelt zij gaan lachen en giechelen... zelfs jouw vrouw kan zich niet inhouden.”

Deze natuurkundige ontmoette een sannyasin in Amerika en stuurde me een boodschap: de laatste persoon die ik wil zien ben jij en ik kom terug naar India zo spoedig mogelijk gewoon om je te zien. En de reden is dat ik voel dat je perfect gelijk hebt, dat de manier van het hart dingen te zien veel dichter bij de werkelijkheid is dan de manier van de mind.” Maar hij overleed voordat hij naar India kon komen. Ik voel dat ik in zijn gedachten moet zijn geweest toen hij stierf.

Wij zijn één voor zover het onze werkelijkheid betreft. We lijken afgescheiden voor zover het onze gefabriceerde ego's aangaat.

Dus als ik zeg je “jij” te laten verdwijnen, dan bedoel ik jouw eigen creatie, of de creatie van de maatschappij in jou. En voel gewoon de stilte van het moment als jij niet bent. Dan zul je in zo'n mooie harmonie zijn met de wolken en de zee en de bergen.

De dag dat je het compleet laat vallen is de grootste dag in je leven, want dit brengt je de hele existentie. Jij verliest niets – jij verliest slechts een onecht idee – en jij bereikt alles: het hele universum, het oneindige universum met al zijn schoonheden, met al zijn schatten.

Maar voordat je het valse “ik” kunt laten vallen moet je het echte “ik” vinden; anders door het valse “ik” te laten vallen, zul je voelen dat je leeg gaat worden. Vandaar dat ik zeg wordt een individu, wees jezelf. Dat betekent eenvoudig, dat bij het voelen van jouw werkelijkheid je -- zonder enige moeite – in staat zult zijn het onechte te laten vallen. In feite zal het onechte uit zichzelf wegvallen. Als het echte binnenkomt, gaat het onechte eruit. En het echte is vanuit een standpunt, individueel – individueel tegenover persoonlijkheid. De persoonlijkheid was slechts een allegaartje; iets was er door je moeder in gedaan, iets was er door je vader in gedaan, iets door de burens, vrienden, leraren, priesters, leiders... het was een lapwerk, het was niet ondeelbaar.

Het was bijna uit elkaar aan het vallen – elk moment, een klein ongelukje en het zou uit elkaar liggen – het had geen ziel die al zijn delen aaneengesloten hield. Het had geen heelheid, het waren enkel delen.

Tegenover ‘persoonlijkheid’ gebruik ik het woord ‘individualiteit’ in de betekenis van ondeelbaarheid. Individueel betekent ondeelbaar: je kunt het niet delen, er zijn geen delen – het kan niet uiteenvallen. Het is een solide rots, het is een stuk. Begrepen in vergelijking met persoonlijkheid... maar dat is slechts een aspect.

Gezien vanuit het universele, ben je ook niet langer individueel. Zelfs dat stukje afbakening verdwijnt. Jij bent het geheel. De wind, de bomen, de maan zijn nergens afgescheiden, en jij ook niet. Jij ademt elk moment. De existentie is niet gescheiden van jou, zelfs als je denkt dat je afgescheiden bent.

En als je weet dat je niet afgescheiden bent is dit een enorme realisatie. Dan verdwijnt alle angst om je gezicht te verliezen, alle angst om jouw persoonlijkheid te verliezen – die altijd al ontglipte. Je bent bij de oorsprong gekomen. Je bent bij het eeuwige gekomen, bij het universele.

Dit is wat ik verlichting noem. Je bent vol licht en helderheid geworden. Nu leef je het hele mysterie van het bestaan.

Als je een roos ziet, word je haar. Je ziet haar niet van buitenaf; je voelt haar in haar meest innerlijke wezen. Haar blaadjes ben jij, haar geur ben jij. Jij bent geen toeschouwer -- jij bent haar. Krishnamurti zei het iedere keer weer – zijn hele leven was hij dit aan het zeggen. Ik denk niet dat de mensen die hem hoorden werkelijk naar hem luisterden. Dit is zijn meest herhaalde observatie: dat het geobserveerde de observeerder wordt, of, degene die observeert wordt het geobserveerde. Je ziet een zonsondergang niet van verre. Je bent erin, jij bent deel van al deze mooie kleuren. En het bestaan te leven in zo'n diepe intensiteit is de rijkste ervaring waartoe de mens in staat is.

Vertrouw op je gevoel. Vertrouw nooit je mind – jouw mind is de judas.